

Annie Ernauxová pokračuje v literárních ohlédnutích za klíčovými okamžiky svého života

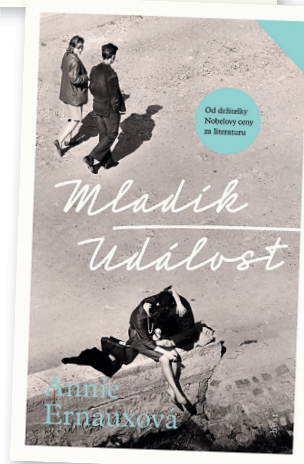
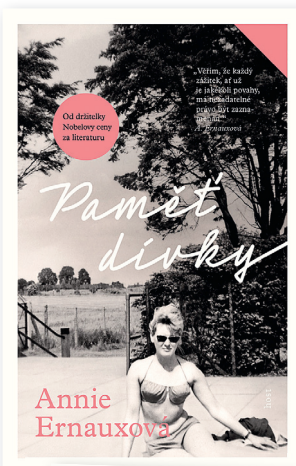

FOTO PROFIMEDIA.CZ

Česky vyšla hned trojice textů francouzské nobelistky ANNIE ERNAUXOVÉ

První sex, potrat a mladý milenec

LITERATURA Tipovat si, kdo získá Nobelovu cenu za literaturu, je obvykle dost ošemetné. Jednou chce porota překvapit, občas se zdá, jako by byli její členové motivováni spíš mimoliterárními okolnostmi, jindy se naopak nezdráhají ocenit velmi kontroverzního spisovatele. Přesto je pár jmen, u nichž lze dopředu odhadnout, že jednoho dne nejvýznamnější literární ocenění převezmou. Mezi ně patřila i **Annie Ernauxová** (* 1940). Nelze se divit. Její autobiograficky laděné prózy, v nichž se do popisu privátních zkušeností a prožitků organicky promítá naléhavá společenská výpověď, našly vlivného následovníka v Édouardu Louisovi, jednom z nejvýraznějších a nejvýznamnějších autorů mladší generace.

Ten taky byl mezi prvními, kteří dnes třiaosmdesátileté spisovatelce před rokem gratulovali, když Nobelovu cenu skutečně získala. A gratulovat si mohli v nakladatelství Host, kde krátce předtím vydali jeden z nezávadnějších románů

francouzské klasičky, nazvaný *Roky*. Přestože do té doby u nás byla autorka původem z Normandie takřka neznámá, *Roky* silně reznovaly jak u kritiky, tak u čtenářů. Není překvapení, že letos v Hostu na vydávání titulů od Annie Ernauxové navázali.

Zatímco v případě *Roků* měli celkem snadnou práci, když sáhli po autorčině opusu magnum, letos už situace tak jednoduchá nebyla. Nakonec se rozhodli vydat ve dvou svazcích tři její texty. Nejprve vyšel v rámci (marketingové) akce Velký knižní čtvrtek v půli října titul *Paměť dívky*, následně v jednom svazku dvojice kratších textů *Mladík* a *Událost*. V prvním zmiňovaném díle, jež původně vyšlo v roce 1958, kdy coby osmnáctiletá odjela na letní tábor, kde prožila první sexuální zkušenost. Poněkud úspěšná událost se však přelila v sérii špatných rozhodnutí a ponížení, jež protagonistku poznamenala na mnoho let dopředu. Což se ostatně

promítlo do toho, že Annie Ernauxová o svém osmnáctiletém já píše s odstupem a v knize si k dívce z léta 1958 hledá vztah, protože se od ní a od ponížení, kterému tehdy čelila, záměrně oddělila.

V *Mladíkovi* potkáváme vyprávěčku v jiné životní fázi. Je již relativně známá spisovatelka a začne si se studentem o tři dekády mladším. V knize ukazuje jak rozdíly mezi oceňovanou intelektuálkou a dobře situovanou ženou a chudým mladíkem, tak předsudky a stereotypy, na něž věkem nesourodý pár narážel, kdekoliv se objevil. Text má necelou dvacítku tiskových stran, přesto je z trojice Hostem nově prezentovaných knih asi nepřesvědčivější. Zatímco v *Paměti dívky* je té nejistoty kolem obhlížení minulosti přece jenom moc a výpověď se s přibývajícím stranami stává rozvlácnou, v *Mladíkovi* Annie Ernauxová ohlodala sdělení na kost, díky čemuž je narace nadmíru intenzivní, vyprávěcky čistá a přesvědčivá.

O posledním kusu z trojice, *Událost*, už čeští čtenáři nejspíš vědí. Loni se totiž ve zdejších kinech objevila filmová adaptace tohoto díla z roku 2000 od režisérky Audrey Diwanové. V knize spisovatelka líčí, jak ve třidvaceti otěhotněla a rozhodla se pro potrat. Její strastiplná cesta k andělíčkářce i následné komplikace během samotného ilegálního procesu působí po loňských a předloňských událostech v Polsku a ve Spojených státech, kde byly potraty zakázány či notně omezeny, ještě naléhavěji.

Annie Ernauxová nepíše nijak okázale, ve výrazu je spíš strohá. Způsob, jakým v jejích textech prorůstá osobní zkušenost se společensko-politickým děním, je přesto velmi působivý. A to i v knihách, které nejsou vyprávěcky zdaleka tak podmanivé jako *Roky*.

KRYŠTOF EDER

